

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

87. [i.e. 88.] An reus, qui attentavit occidere aliquem proditoriè, effectu & morte non sequuta, gaudeat Immunitate? Et quid de illo, qui tentavit assassinium; etiam non sequuto effectu? Et notatur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

vt obseruat Grammaticus *vor. 11. num. 19.* Riminaldus Iunior *consil. 65. numer. 12. volum. 6.* qui *sub numer. 14.* docet non sufficere illam præsumptionem, quod præsumatur acceptasse promissionem sibi fauorabilem.

11. Quartò limitatur contra Castrum Palaum *tom. 2. tract. 11. disput. vnic. punct. 9. num. 34.* non procedere in eo, qui accepit paruum quantitatem pecuniæ, quæ animam mouere non potuit ad tale crimen perpetrandum. Ita Vulpellus *vbi supra numer. 9.* Ambrosius *de immunitate. cap. 7. num. 9.* Gabriel *consil. 170. num. 21. lib. 1.* Eugenius *consil. 76. num. 139.* Masollus *ad Capicium decis. 155. num. 4.*

12. Quintò limitatur non procedere, quando promissio pretij vel mercedis non fuerit certa & specifica; sed generalis & incerta: vt si dicas mandatario te nunquam defaturum in suis necessitatibus. Ita Vulpellus *loco citato, num. 5.* Valdus *consil. 385.* Vnde venit refellendus Iustus Ofdeob. *in practice criminali. tit. 2. consil. 10. num. 9.* Vincentius de Franchis *decisio. n. 170. & Mastrillus de indulto, cap. 31. num. 11.* asserentes fuisse iudicatum in sacro Concilio Neapolitano; ad constituendum assassinum sufficere promissionem generalem & incertam rei. Sed nostra sententia est tenenda; & ita tenet Burfatus *consil. 20. n. 4. lib. 1.* Bertazolus *consil. 341. numer. 38. volum. 2.* Hondedeus *consil. 93. num. 66. lib. 2.* Ruinus Iunior, *consil. 685. n. 12. lib. 6.* & in terminis Bullæ Gregorianæ Peregrinus *de immunitate. cap. 7. num. 40.* Ambrosius *cap. 7. num. 9.* & Castrus Palaus *tom. 2. tract. 11. disput. vnic. punct. 9. num. 34.* Vide etiam Grammaticum *vor. 11. n. 9.* Cornicum *consil. 249. lib. 1.* Eugenium *consil. 76. num. 138.* & idem non est audiendus Villagut. *de excess. leg. tit. de crimine assassini, num. 8.*

13. Sed non desinam hinc apponere dubium non incuriosum, quod mihi in facti contingentia accidit, filius cuiusdam Baronis inimicitias capitales suberat cum Titio; & de hoc loquens cum quodam eius vasallo, statim obtulit se illum occisurum, cum conditione, vt ab eius patre quoddam officium pro ipso obtineret; annuit adolescens & homicidium factum fuit; tunc à me quaesierunt, an hoc fuerit assassinium. Et affirmatiuè videretur respondendum cum Decian. *lib. 9. cap. 3. num. 16. in fine,* vbi asserit, quod si promississet aliquis dare sicario aliquam in vxorem, committunt assassinium, quia talis promissio est pretio æstimabilis: & sicarius ex illa promissione homicidium perpetravit. Ergo &c.

14. Verum tunc ego negatiuè sententiæ adhæsi, & adduxi in mei fauorem Bossium *tit. de mandatis ad homicidium, num. 35.* quem sequi videtur Farinacius *quest. 123. num. 44.* asserentem in casu proposito promissionis vxoris tale homicidium non esse assassiniū, contra Decianum. Et ratio vtriusque casus est, quia exequutiones harum promissionum non sunt in potentia promittentis: ergo talis promissio reputatur ac si facta non fuisset, & de facto in casu de quo ego interrogatus fui, accidit; nam homicidium fuit quidem commissum, sed pater ad instantiam filij noluit illud officium homicidiario conferre.

15. Nota etiam hinc obiret, quod mediator assassiniū gaudet immunitate Ecclesiarum; ita ego ipse contra Peregrinum & alios *in part. 4. tract. 1. resol. 33.* Et quod ille non dicitur assassinus, qui animo complacendi tantum alicui homicidium perpetravit. Ita contra Doctores, quos citat Giurba *consil. 70. n. 27.* & Grassus *de affect. Cleric. affect. 1. numer. 701.* docet Hondedeus *consil. 93. num. 68. lib. 2.* Grilenzonius *consil. 45. num. 7.* Ambrosius *de immunitate. cap. 7. num. 9.* & alij.

Quæ hic est supra Ref. 86. &c. Et pro animo complacendi contento in hoc textu in Ref. seq. 9. vlt. cursum in fine.

RESOL. LXXXVIII.

An reus, qui attentauit occidere aliquem proditorie, effectū, & morte non sequuta, gaudeat Immunitate? Et quid de illo qui tentauit assassinium, etiam non sequuto effectu?

Et notatur, quod vt quis tanquam assassinus non possit vti privilegio Immunitatis opus est, vt interueniat mandatum ad occidendum nam ex mandato ad vulnerandum tantum, etiam mediante pecunia non committitur assassinium.

Et an gaudeat Immunitate, qui ex mandato alterius, pecunia mediante, occidit communem inimicum; vel qui, presente ipso mandante, occidit aliquem?

Et an sit assassinus, qui per preces, & alios respectus occidit aliquem? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 18.

§. 1. Gaudere docet Bonacina *de legib. disp. 3. q. 7. §. 5. n. 16.* cum nostro Peregrino *de immunitate. cap. 7. n. 13.* & alij: quia Constitutio Gregor. loquitur expresse de occidente: vnde requiritur actus consummatus cum effectu subsequuto. Et ita docet Farinac. *de immunitate. cap. 8. n. 145.* retractans se de contraria opinione, quam docuerat antea *in tit. de carcer. q. 28. n. 45.* licet aliqui contrarium asserant cū Ioan. de Henia *in Curia Philipp. 3. §. 12. n. 36.* & Nauarr. *in man. c. 25. n. 21.* Sed isti scripserunt ante Bullam Gregor. & post Bullam Tanner. *in 2. 2. disp. 5. q. 8. dub. 1. n. 16.* Dices eum, qui tentauit assassinium non gaudere immunitate, etiam non sequuto effectu, dummodo deuentum sit ad actum aliquem proximum consummationi, nempe, insultus, vel vulnerum: ergo neque debet gaudere huiusmodi immunitate, qui attentauit homicidium proditorium. Respondeo, esse disparem rationem: nam in Bulla Summus Pontifex excipit occidentes proditorie, & assassinos: sed sine morte subsequuta quis non potest dici occisor proditorius, si curi potest dici assassinus: ergo.

2. Non reticebo tamen Farin. *de immunitate. Eccl. c. 8. n. 125. in fin.* inclinare in sententiam asserentem, assassinium attentatum, non sequuta morte, gaudere immunitate, licet contrarium asserat Peregr. *vbi supra. de immunitate. c. 7. n. 37.* Nota verò, quod vt quis, tanquam assassinus, non possit vti privilegio immunitatis Ecclesiæ opus est, quod interueniat mandatum ad occidendum: nam ex mandato ad vulnerandum tantum, etiam mediante pecunia, non committitur assassinium. Ita Ricc. *in p. 1. decis. 112. n. 1.* Ambrosius *tit. de immunitate. c. 7. n. 11.* Bon. *de leg. disp. 3. q. 7. §. 4. n. 20.* & alij. Item gaudebit immunitate, qui ex mandato alterius, pecunia mediante occidit communem inimicum; vel qui presente ipso mandante, occidit aliquem: nā in his casibus, quis ita occidens aliquem, non dicitur assassinus, vt ex multis affirmat Far. *de immunitate. c. 8. n. 132. & 133.* Notandum est etiam, non esse assassinum, illum, qui per preces, vel per alios respectus occidit aliquem; contra Villad. *in Polit. c. 3. n. 215.* quia in assassinio opus est, vt addit pecunia, vel loco pecuniæ, aliqua res pretio æstimabilis.

Sup. hoc in Ref. præterita §. Sed deueniendo, & seq. &c.

Sup. hoc ibidem, §. verū licet.

Sup. hoc supra in Ref. 85. & 87. §. Vnde, & seq.

Sup. hoc in Ref. præterita etiam in fine.

RESOL. LXXXIX.

An qui voluit occidere aliquem proditorie & deuenit ad actum proximum, sed casu non occidit, gaudeat Immunitate? Ex part. 1. tract. 1. Ref. 4.

§. 1. Negatiuè responderet Gambacurta *lib. 5. c. 30. n. 6.* Sed post Constitutionem Gregor. recitanda est hæc opinio: nam in verbis dictæ Bullæ expressè Pontifex loquitur de occidete proditorie: vnde